

LATVIJAS REPUBLIKAS PROKURATŪRA
ĢENERĀLPROKURATŪRAS
**PERSONU UN VALSTS TIESĪBU
AIZSARDZĪBAS DEPARTAMENTS**

Reģistrācijas Nr. 90000022859, Kalpaka bulvārī 6, Rīgā, LV-1050
Tālrunis +371 67044447, e-pasts: e-prokuratura@lrp.gov.lv

Rīgā

03.07.2026. Nr. P-131-262-2026-00055

Uz

Ģenerālprokuroram A. Meisteram

ZIŅOJUMS

par trauksmes celšanas jautājumiem prokuratūrā 2025. gadā

Ziņojums sagatavots, apkopojot prokuratūrā 2025. gadā saņemtos iesniegumus, kas noformēti kā trauksmes cēlēju ziņojumi, un informāciju par sniegtajām konsultācijām trauksmes celšanas jautājumos.

1. Trauksmes cēlēju aktivitāte

2025. gadā prokuratūrā tika saņemti un izvērtēti **22** iesniegumi no personām, kas vēlējušās celt trauksmi. No tiem **19** iesniegumi tika saņemti prokuratūrā pirmreizēji no iesniedzēja, **2** iesniegumi tika saņemti no vienotās trauksmes cēlēju tīmekļvietnes www.trauksmescelejs.lv, un **1** iesniegums tika pārsūtīts prokuratūrai no Valsts kancelejas.

2. Iesniegumu izvērtēšanas rezultāti 2025. gadā

Rādītājs	Skaits
Saņemtie iesniegumi, kas noformēti kā trauksmes cēlēju ziņojumi	22
Atzīti par trauksmes cēlēja ziņojumiem	0
Nav atzīti par trauksmes cēlēja ziņojumiem	13
Pārsūtīti kompetentajām institūcijām	9
Konsultācijas un sadarbība trauksmes celšanas jautājumos	6

1.tabula

2.1. Iesniegumu atzīšana/ neatzīšana par trauksmes cēlēju ziņojumiem

No 13 iesniegumiem, kuriem tika izvērtēta atbilstība trauksmes celšanas pazīmēm, neviens netika atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu, jo tie neatbilda kādai no Trauksmes celšanas likumā (turpmāk – TCL) noteiktajām pazīmēm.

Būtiskākie iemesli, kādēļ iesniegumi netika atzīti par trauksmes cēlēju ziņojumiem:

- iesniegumā norādītās ziņas nebija gūtas saistībā ar darba pienākumu izpildi (TCL 1. panta pirmās daļas 7. punkts);
- iesnieguma saturs attiecas uz personisku interešu aizskārumu, individuālu strīdu vai sūdzību par konkrētas lietas virzību (TCL 3. panta trešās daļas 3. punktu);
- iesniegums nebija noformēts atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, bija anonīms, vai bez paraksta (TCL 6. panta pirmā daļa);

Četros gadījumos iesniegumi, kuri netika atzīti par trauksmes cēlēju ziņojumiem, tika reģistrēti un izskatīti prokuratūrā vispārējā kārtībā, jo iesniegums pēc būtības saturēja sūdzību par kriminālprocesa virzību, izmeklēšanas darbībām, vai lūgumu par jauna kriminālprocesa uzsākšanu. Savukārt pārējos gadījumos iesniedzējiem tika sniegti skaidrojumi par tālāko rīcību vai kompetento institūciju, kurā vērsties, ja pārsūtīšana nebija lietderīga iesnieguma izvērtēšanas brīdī.

2.2. Iesniegumu pārsūtīšana kompetentajām institūcijām

2025. gadā pēc piekritības kompetentajām institūcijām tika pārsūtīti 9 iesniegumi jeb aptuveni 41 % no kopējā iesniegumu skaita.

Institūcija	Pārsūtīto iesniegumu skaits
Valsts ieņēmumu dienests	3
Valsts policija	2
Valsts darba inspekcija	2
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	1
Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs	1

2.tabula

2.3. Konsultācijas un sadarbība trauksmes celšanas jautājumos

Pārskata gadā papildus iesniegumu izskatīšanai kopumā sniegtas 6 konsultācijas par trauksmes celšanas jautājumiem.

Personām sniegta informācija par trauksmes cēlēju ziņojumu iesniegšanas un izskatīšanas kārtību, kā arī kompetentajām iestādēm trauksmes cēlēju ziņojumu izskatīšanā.

Savukārt institucionālās sadarbības ietvaros, nodrošinot informācijas apriti par trauksmes celšanas jautājumiem, Valsts kancelejai sniegta informācija par trauksmes celšanas gadījumiem prokuratūrā un to izskatīšanas kārtību, kā arī sniegta informācija KNAB par trauksmes cēlēja sniegtās informācijas tālāko virzību.

3. Trauksmes cēlēju aktivitātes dinamika

3.1. Salīdzinājums ar 2024. gadu

Salīdzinājumā ar 2024. gadu 2025. gadā trauksmes cēlēju aktivitāte ir palikusi nemainīga (sk.3. tabula) — abos gados prokuratūrā saņemti 22 iesniegumi. Abos gados neviens iesniegums nav atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu. Vienlaikus 2025. gadā pēc piekritības citām institūcijām pārsūtīti 9 iesniegumi, savukārt 2024. gadā — 6 iesniegumi. Samazinājies konsultāciju skaits, no 12 konsultācijām 2024. gadā uz 6 konsultācijām 2025. gadā.

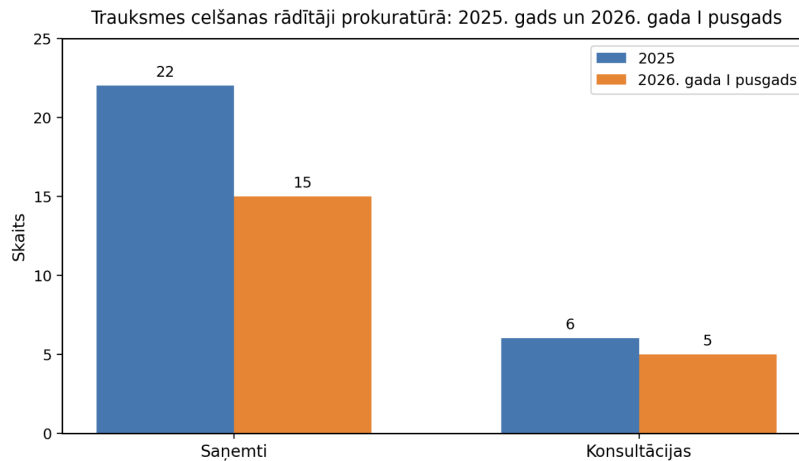
Rādītājs	2024. gads	2025. gads	Izmaiņas
Saņemti iesniegumi, kas noformēti vai vērtējami kā trauksmes cēlēju ziņojumi	22	22	0
Atzīti par trauksmes cēlēja ziņojumiem	0	0	0
Pārsūtīti pēc piekritības citām institūcijām	6	9	+3
Sniegtas konsultācijas trauksmes celšanas jautājumos	12	6	-6

3.tabula

3.2. Informācija par 2026. gada 1. pusgadu

Informatīvi norādāms, ka 2026. gada pirmajā pusgadā no 1. janvāra līdz 30. jūnijam prokuratūrā saņemti 15 iesniegumi no personām, kas vēlējušās celt trauksmi, kā arī sniegtas 5 konsultācijas trauksmes celšanas jautājumos, no kurām viena sniegta klātienē (sk.1. attēls).

Lai arī minētie dati nav tieši salīdzināmi ar pilna 2025. gada datiem, tomēr tie parāda, ka iedzīvotāju interese par trauksmes celšanas jautājumiem nav samazinājusies arī pēc pārskata perioda beigām.

1.attēls

No datu salīdzinājuma konstatējams, ka 2026. gada pirmajā pusgadā saņemto iesniegumu skaits veido aptuveni 68% no 2025. gada kopējā iesniegumu skaita, savukārt konsultāciju skaits – aptuveni 83% no 2025. gada kopējā konsultāciju skaita.

4. Pārkāpumu jomas, par kurām ziņojuši iesniedzēji

2025. gadā iesniedzēji prokuratūrai ziņojuši par iespējamajiem pārkāpumiem šādās jomās:

Pārkāpumu jomas 2025. gadā saņemtajos iesniegumos	Skaits
Amatpersonu prettiesiska darbība	10
Izvairīšanās no nodokļu samaksas	2
Pārkāpumi kredītiestādē	1
Cilvēktiesību pārkāpumi	2
Pārkāpumi darba tiesību jomā	3
Privātpersonu vai juridisku personu prettiesiska darbība	3
Nelabvēlīgas sekas trauksmes cēlējam	1
Kopā	22

4.tabula

Kopumā iesniegumu sadalījums rāda, ka visbiežāk iesniedzēji ziņojuši par iespējamu amatpersonu prettiesisku rīcību. Šī joma veido lielāko daļu no 2025. gadā saņemtajiem iesniegumiem jeb aptuveni 45% no kopējā iesniegumu skaita. Salīdzinājumam norādāms, ka arī 2024. gadā prokuratūrā saņemtajos iesniegumos dominēja ar amatpersonu iespējamu prettiesisku rīcību saistīti jautājumi, tādējādi tās aktualitāte saglabājas arī 2025. gadā.

5. Secinājumi

- No apkopotajiem datiem secināms, ka sabiedrībā saglabājas interese izmantot trauksmes celšanas mehānismu (*sk. 3.tabula, 1.attēls*). Viena laikus fakts, ka neviens no 2025. gadā saņemtajiem iesniegumiem netika atzīts par trauksmes cēlēja ziņojumu, liecina, ka iesniedzēji ne vienmēr pareizi identificē Trauksmes celšanas likumā noteiktās trauksmes celšanas pazīmes un ziņo arī par tādiem pārkāpumiem, kuri neietilpst šī likuma tvērumā, piemēram, par personisku interešu aizskārumu, civiltiesiska rakstura strīdu vai pārkāpumu, par kuru informācija nav gūta saistībā ar darba pienākumu pildīšanu.
- Salīdzinot ar 2024. gadu ir palielinājis kompetentajām institūcijām pārsūtīto iesniegumu skaits. Tas norāda, ka iesniedzēji ne vienmēr precīzi izprot institūciju kompetenci un pilnvaru robežas konkrētu jautājumu izskatīšanā. Viena laikus tas var liecināt arī par to, ka personas uzticas prokuratūrai kā tiesībaizsardzības iestādei un tādēļ vēlas prokuratūras iesaisti jautājumos, kuri pēc būtības izskatāmi citās institūcijās..
- Sniedzot personām konsultācijas par trauksmes celšanas jautājumiem, kā arī izskatot saņemtos iesniegumus, ir konstatēts, ka personām nepieciešams praktisks skaidrojums par trauksmes cēlēja ziņojuma pazīmēm, iestāžu kompetences robežām un trauksmes celšanas institūta mērķi un būtību.

- Atbilstoši Trauksmes celšanas likuma 2. pantam likuma mērķis ir veicināt, lai sabiedrības interesēs tiek celta trauksme par pārkāpumiem, un nodrošināt trauksmes celšanas mehānismu izveidi un darbību, kā arī trauksmes cēlēju aizsardzību. Likuma regulējums neparedz trauksmes cēlējam subjektīvas tiesības prasīt noteikta lēmuma pieņemšanu, konkrētas pārbaudes veikšanu noteiktā apjomā vai personas, uz kuru norādīts iesniegumā, saukšanu pie atbildības.
- Kā norādījis Augstākās tiesas Senāts 2021. gada 1. jūlija lēmumā lietā Nr. SKA-1040/2021, trauksmes cēlēja ziņojums ir impulss, kas var būt pamats krimināllietas, civilīetas, administratīvo pārkāpumu lietas vai kādas citas pārbaudes uzsākšanai, vienlaikus nevienai personai nav subjektīvo tiesību prasīt, lai tiktu ierosināta lieta par pārkāpumu, par kuru persona ziņojusi kā trauksmes cēlējs, vai prasīt, lai kāda persona tiktu saukta pie atbildības. Šī atziņa ir būtiska, skaidrojot trauksmes celšanas mehānisma robežas.
- Praksē trauksmes cēlēji nereti sagaida aktīvāku viņu iesaisti iesnieguma turpmākajā izskatīšanā un plašāku tiesību apjomu, nekā to paredz spēkā esošais regulējums. Nereti trauksmes cēlēji vērsas prokuratūrā ar sūdzībām pret kompetento institūciju veikto pārbaūžu rezultātiem vai pieņemtajiem lēmumiem. Šādos gadījumos personas pēc būtības lūdz atkārtoti izvērtēt citu institūciju pieņemtos lēmumus vai panākt atšķirīgu izskatīšanas rezultātu, tostarp attiecībā uz personu, par kurām ziņojušas, saukšanu pie atbildības. Tāpat trauksmes cēlēji nereti vēlas iepazīties ar visiem pārbaudes materiāliem, kaut arī trauksmes cēlēja statuss pats par sevi nerada personai procesuāla dalībnieka tiesības, ja vien šādas tiesības nav paredzētas attiecīgās jomas normatīvajā regulējumā.
- Ievērojot minēto, lietderīgi turpināt skaidrojošo darbu par trauksmes celšanas mehānisma būtību un pazīmēm, institūciju kompetences robežām un trauksmes cēlēju tiesību apjomu. Tas varētu veicināt vienotu izpratni par trauksmes celšanas procesu un tā ietvaros sasniedzamajiem mērķiem.

Atbildīgais prokurors trauksmes
celšanas jautājumos

A.Kalēja

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR ELEKTRONISKO SISTĒMAS PARAKSTU